

به نام خدا

اظهار نظر کارشناسی درباره:
«طرح ارتقاء کیفی تولید خودرو داخلی»

مشخصات ل طرح

دوره هشتم - سال دوم

شماره ثبت:

۴۱۳

شماره چاپ:

۱۰۵۱

تاریخ چاپ:

۱۳۸۹/۱/۲۱

نام دفتر:

مطالعات انرژی،

صنعت و معدن

مشخصات گزارش

شماره مسلسل:

۳۱۰۱۰۲۰۶-۱

تاریخ انتشار:

۱۳۸۹/۲/۲۱

از آنجا که پیشنهادهای ارائه شده توسط تعدادی از نمایندگان محترم مجلس شورای اسلامی به صورت یک طرح مجزا مطرح و تعدادی از این پیشنهادها به صورت مشترک ارائه شده است، به منظور ارائه تحلیل، این پیشنهادها به چند بخش موضوعی به شرح زیر تقسیم بندی شده و مورد نقد و بررسی قرار گرفت. بنابراین در بررسی زیر رویکرد کلی و مشترک در پیشنهادهای مذکور مورد توجه قرار گرفته است.

۱. مکلف شدن دولت به تهیه سند جامع توسعه صنعت خودرو

اصولاً تهیه سند جامع و برنامه های کیفی باید در قالب استراتژی های میان مدت (۴ و ۵ سال) و بلندمدت (۱۰ سال و بیشتر) عملیاتی و اجرایی شود، این امر جزء وظایف ذاتی یک بنگاه تولیدی محسوب شده و راهکار قانونی ندارد.

۲. اختصاص کمک در قالب وجوه اداره شده به خودروسازهای داخلی

چون این پیشنهاد کمک در قالب طرح گنجانده شده و محل تأمین آن نیز مشخص نیست با اصل هفتاد و پنجم قانون اساسی مغایرت دارد.

۳. موظف شدن سازمان حفاظت محیط زیست به تهیه استانداردهای زیست محیطی خودرو

طبق قانون تأسیس مؤسسه استاندارد مصوب ۱۳۷۱/۱۱/۲۵ و اصلاحیه بعدی آن، به استثنای استانداردهای مواد دارویی و انرژی هسته ای، تعیین، تدوین، نشر و اجرای تمامی استانداردها به عهده مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران است و ایجاد نهاد موازی برای انجام یک تکلیف قانونی دارای تناقض است.

۴. الزام خودروسازهای داخلی به ساخت موتورهای کم مصرف و پایه گازسوز

موضوع ساخت موتورهای کم مصرف و پایه گازسوز باید در قالب استراتژی و سیاست های کلان دنبال شود و برای تشویق خودروسازهای داخلی به انجام این امر باید با اتخاذ سیاست های مناسب و به خصوص تسریع در تغییر ساختار این بنگاه ها در راستای قانون اجرای سیاست های کلی اصل چهارم قانون اساسی اقدام کرد. از طرفی دیگر به فرض تصویب چنین احکامی بدون مشخص بودن سازوکارهای مالی و ...، ضمانت اجرایی برای دستیابی به این هدف وجود ندارد.

۵. کاهش تعرفه به میزان چند واحد درصد طی سال های مختلف و اتصال آن به شاخص فضای کسب و کار

واحد درصد کاهش در این پیشنهادها متغیر بوده و مبنای مشخصی ندارند. از طرفی دیگر شاخص های فضای کسب و کار متغیر و متنوع بوده و توسط سازمان های مختلف بین المللی از قبیل بیزنس مانیتور، فریزر، هریتیج، بانک جهانی و ... منتشر می شود که رتبه ایران در هر یک از طبقه بندی ها متفاوت بوده و نمی تواند مبنای محاسبه تعرفه قرار گیرد.

۶. قیمتگذاری خودروهای ساخت داخل توسط سازمان حمایت از مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان

با هدف اصلی این طرح که ارتقای کیفی تولید خودرو است، منافات دارد. اولاً کیفیت با قیمت رابطه مستقیم دارد ثانیاً با این پیشنهاد، همین کیفیت موجود نیز در معرض خطر قرار خواهد گرفت. از طرفی دیگر اجرای این پیشنهاد با توجه به روند اجرای قانون سیاست‌های کلی اصل چهارم قانون اساسی و واگذاری سهام دولت در صنایع خودروسازی به خصوص ایران خودرو و سایپا، موضوع تعیین قیمت خودرو توسط یک نهاد دولتی برای بنگاهی که در حال حاضر غیردولتی محسوب شده و در آینده نزدیک کاملاً خصوصی خواهد شد، غیرعملی است.

۷. مکلف شدن وزارت صنایع و معادن به ارائه گزارش سه‌ماهه به کمیسیون‌های مجلس شورای اسلامی

این موضوع با اصل پنجاه و هفتم قانون اساسی منافات دارد، زیرا کمیسیون‌های تخصصی مجلس بجز در مقام اعمال مدلول اصل هشتاد و پنجم قانون اساسی فاقد شخصیت حقوقی مستقل هستند. بنابراین گزارش‌ها باید به مجلس شورای اسلامی ارسال شود.

۸. تأکید بر اجرایی شدن قانون حمایت از مصرف‌کنندگان خودرو و قانون سیاست‌های کلی اصل چهارم قانون اساسی

موضوع عدم اجرای قوانین فوق‌الذکر بیشتر نیازمند افزایش ضمانت اجرایی و تقویت ابعاد نظارتی است و تصویب قانون به منظور اجرایی شدن دیگر قوانین، راهکار مناسبی به نظر نمی‌رسد.

با بررسی مجموعه پیشنهادها و گزارش نهایی کمیسیون مشترک می‌توان نتیجه‌گیری کرد که:

«گزارش نهایی کمیسیون مشترک به شماره ۸۹۸۱۲ مورخ ۱۳۸۹/۲/۱۳، مشتمل بر ۴ ماده و ۷ تبصره به استثنای تبصره‌های «۱» و «۳» ماده (۴) که دارای اشکال به شرح مندرج در بندهای «۷» و «۸» این گزارش می‌باشد در مقایسه با دیگر پیشنهادها مطروحه، ارجح است.»